

Nationaal
Psychotrauma
Centrum

Themadossier Generaties en trauma

Literatuurlijst voor geïnteresseerden

[Tot in welke generatie wordt trauma doorgegeven?](#) *NU.nl*, 4 juni 2022

Hoe je ouders met trauma in hun leven omgaan, dat beïnvloedt jou. En zelf kun je dat trauma weer doorgeven aan je kinderen. Hoe die cyclus ophoudt? De pijnlijke waarheid, zegt de Britse psychotherapeut en bestsellerauteur Julia Samuel, is dat we alleen kunnen repareren wat we onder ogen zien.

In dit interview spreekt Samuel over het ontstaan, de uitingen van en over hoe een trauma een familie ook kan 'overslaan'.

Julia Samuel schreef het boek [Elke familie heeft een verhaal. Over de erfelijkheid van liefde en verdriet](#) (Uitgeverij Balans 2022), waarin ze met acht waargebeurde casussen uiteenzet hoe trauma in families generaties lang kan doorwerken.

[Hoe je voorkomt dat jouw jeugdtrauma een trauma van je kind wordt: 'Ruim eerst je eigen rommel op'](#), een reportage van *EenVandaag*, 5 juni 2022

Die cyclus is volgens experts te doorbreken als je ermee aan de slag gaat.

Webster, B. (2021). [Het helen van de moederwond. Ontdek je innerlijke moeder](#). Eeserveen, Uitgeverij Mens.

Het helen van de moederwond onderzoekt de persoonlijke, culturele en wereldwijde gevolgen van intergenerationeel trauma. Het laat zien hoe het van moeder op dochter wordt doorgegeven en hoe we deze destructieve cyclus kunnen doorbreken.

Oomen, F. (2021). [Hoe overleven we? Een verhaal over intergenerationeel trauma en heling](#). Nijgh & van Ditmar.

Deze graphic novel is een autobiografische zoektocht naar de oorzaken en gevolgen van seksueel misbruik en hoe de keten te doorbreken van intergenerationeel trauma.

Pascalie Bonnier heeft voor het Uur van de Wolf een documentaire gemaakt over het ontstaansproces van dit boek. 2Doc, 56 min.

Dijkstra, S. (2020). [Repareren aan en tussen generaties. Intergenerationeel trauma](#). *PsychoSociaal Digitaal* (2): 56-61.

Naast positieve kwaliteiten worden er ook (gedrags)problemen van generatie op generatie overgedragen zoals alcoholisme, psychiatrische problemen, trauma en geweld. Niet iedereen in de volgende generatie draagt deze problemen in zich, maar bijvoorbeeld het risico op mishandeling is wel zes keer zo groot. Het gaat hier dan zowel om herhaald slachtofferschap als om toekomstig ouderschap, en soms om beide.

Steketee, M. (2017). [De olifant in de \(kinder\)kamer. Intergenerationele overdracht van geweld in gezinnen: hoe doorbreken we de cirkel](#). Verwey-Jonker Instituut

Zo'n 119.000 kinderen in Nederland worden mishandeld in het gezin waarin zij opgroeien. In haar inaugurele rede gaat Steketee in op de oorzaken waarom we kindermishandeling als probleem niet goed kunnen herkennen en soms niet willen erkennen. Hoe verbeteren we dat? Hoe kunnen we deze kinderen beschermen en voorkomen dat zij later dit patroon herhalen?

Aktar, E. (2016). [Exposure to Parents' Negative Emotions in Early Life as a Developmental Pathway in the Intergenerational Transmission of Depression and Anxiety](#). Universiteit van Amsterdam.

In deze dissertatie onderzoekt Aktar de invloed van de depressie en angst van ouders op de socio-emotionele ontwikkeling van zeer jonge kinderen. Er blijkt inderdaad een invloed te zijn op het gedrag van de kinderen en hun verwerking van emoties.

Kerkhof, M. van de (2010). [De invloed van intergeneratiele overdracht van traumaklachten op de psychische gezondheid van kinderen](#). Masterthesis Universiteit Utrecht.

Dit masteronderzoek (samenwerkingsverband tussen de Universiteit Utrecht en Centrum'45) is een vergelijkende psychologische studie naar de geestelijke gezondheid van jonge kinderen van door oorlog getroffen vluchtelingen en asielzoekers. Onderzocht is of er een relatie bestaat tussen de psychische klachten van ouders en de emotionele en/of gedragsproblemen van hun jonge kinderen. Bekeken is wat de centrale factor is in de overdrachtsrelatie.

Op de hoogte blijven?

De ARQ-bibliotheek | Information Support houdt de literatuur bij over Naoorlogse generaties. Bent u geïnteresseerd in deze attendering? Stuur dan een mail naar bibliotheek@arq.org, met als onderwerp: *Attendering Generaties en trauma*.